

2019 – 2022 Yıllarında Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme Konusunda Yazılan Tezlerin İncelenmesi

A Review of Graduate Thesis Written on Critical Thinking of Preservice Teachers in 2019-2022

ÖZET

Bu çalışma, “Eleştirel Düşünme” ve “ Öğretmen Adayları” üzerine yazılan lisansüstü tezleri, “üniversitelerine, enstitülerine, ana bilim dallarına, bilim dallarına, yıllarına, program türüne, yöntemine ve örneklemelerine,” göre incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 2019-2022 yılları arası ile sınırlıdır. Çalışmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi’nden ulaşılan ve “Eleştirel Düşünme” ve “Öğretmen Adayları” üzerine yazılmış 28 adet lisansüstü tezdin elde edilmiştir. Bu tezlerin yirmi üç tanesi yüksek lisans tezi iken beş tanesi doktora tezidir. Araştırmanın verileri, betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi’nde ikişer tez yazılmıştır. Bu konuda en fazla tez 2019 yılında yazılmıştır. Eğitim Bilimleri Enstitüsünde ve Fen Bilgisi Öğretmenliği Ana Bilim Dalında yapılan çalışmalar çoğunlukta iken en çok kullanılan yöntem tarama modelidir. Çalışmalarda en çok kullanılan çalışma ve örneklem gruplarını da fen bilgisi öğretmeni adayları oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Düşünme, Öğretmen Adayları

ABSTRACT

This study aims to analyze the postgraduate theses on “Critical Thinking” and “Prospective Teachers” according to their “universities, institutes, departments, branches of science, years, program type, method and samples”. The research is limited to the years 2019-2022. Descriptive survey method was used in the study. The data of the research were obtained from 28 postgraduate theses on "Critical Thinking" and "Teacher Candidates", which were accessed from the National Thesis Center of the Higher Education Institution. Twenty-three of these theses are master's theses, while five of them are doctoral dissertations. The data of the research were analyzed with the descriptive analysis technique. According to the research findings, two theses were written at Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Marmara University, Gazi University, Bursa Uludağ University and Trabzon University on "Critical Thinking in Teacher Candidates". The most thesis on this subject was written in 2019. While the studies conducted in the Institute of Educational Sciences and the Department of Science Education are in the majority, the most used method is the scanning model. The most frequently used study and sample groups in studies are science teacher candidates.

Keywords: Critical Thinking, Prospective Teachers

GİRİŞ

Problem Durumu

Bütün insanlar düşünür. Ancak düşünce süreci kendi haline bırakıldığında çoğu zaman çarpık, çarpık, çarpık, bilgisiz ve indirgemeci bir yapı gösterir. Yaşam kalitesi ve üretim tamamen düşünce kalitesine bağlıdır. Bununla birlikte, mükemmel düşünceye ancak sistematik olarak yatırım yaparak ulaşılabilir.(Paul &Elder, t.y). Zengin bir entelektüel ortam, eğitimin temeline eleştirel düşünmeyi yerleştirerek sağlanabilir. Hızla değişen dünyada eleştirel düşünme, ekonomik ve sosyal hayatta kalma için bir gereklilik olmuştur. İnsan düşüncesinde manipülasyonu önleyen zihinsel bir hijyen görevi görür. Eleştirel düşünme, herkesin propagandayı tanımasını, aldanmamasını, ileri sürülen iddiaların ve argümanların ardındaki söylenmemiş varsayımları analiz etmesini, bunun bir aldatmaca olduğunu hemen fark etmesini, bilgi kaynağının, bir sorunun veya bir kararın güvenilirliğini değerlendirmesini sağlar, mümkün olduğunca iyi, olası yol düşünmeye yardımcı olur (Gündoğdu, 2009).

Ayhan Şahintürk¹ 
Ezgi Şahintürk² 
Hülya Yanar³ 
Cihan Evren⁴ 
Gülsevil Günaydın⁵ 
Muhammedi Abdülkerim
Günaydın⁶ 

How to Cite This Article

Şahintürk, A., Şahintürk, E., Yanar, H., Evren, C., Günaydın, G & Günaydın, M. A. (2023). “2019 – 2022 Yıllarında Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme Konusunda Yazılan Tezlerin İncelenmesi” International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:9, Issue:107; pp:4745-4758. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/sssj.67031>

Arrival: 13 November 2022
Published: 31 January 2023

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Okul Müdürü., MEB, İstanbul, Türkiye

² Müdür Yardımcısı., MEB, İstanbul, Türkiye

³⁻⁴ Müdür Yardımcısı., MEB, Antalya, Türkiye

⁵⁻⁶ Okul müdürü., MEB, Antalya, Türkiye

İşte bu nedenlerle, bu araştırmanın amacı, “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” konusyla ilgili yazılmış tezleri inceleyerek bu tezlerin özelliklerini ve tezlerde kullanılan araştırma yöntemlerini ortaya çıkarmak. (İnce, M., Gül, H. ve Bozyiğit, S. 2017).

Araştırmanın Amacı

- ✓ Bu çalışma, Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan 2019- 2022 yılları arasında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine yazılmış lisansüstü tezleri tarama modelinden yararlanarak farklı değişkenler açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:
- ✓ 2019-2022 yılları arasında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine yazılan tezlerin yazıldığı yıllara göre dağılımı nedir?
- ✓ 2019-2022 yılları arasında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine yazılan tezlerin enstitülere göre dağılımı nedir?
- ✓ 2019-2022 yılları arasında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine yazılan tezlerin üniversitelere göre dağılımı nedir?
- ✓ 2019-2022 yılları arasında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine yazılan tezlerin program türü ve araştırma modeline göre dağılımı nedir?
- ✓ 2019-2022 yılları arasında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine yazılan tezlerin örnekleme oluşturan öğretmen adaylarının bölümüne ve örneklem büyüklüğüne göre dağılımı nedir?

Araştırmanın Önemi

Eleştirel düşünme, günümüzde birey ve toplum olarak güçlü olabilmek için gerekli bir gerekliliktir. Yeni Çağ'da F. Bacon ve Eski Çağ'da Aristippus, bilginin güç olduğunu söyledi. Ancak günümüzün bilgi zengini dünyasında, bilgi ancak uygun şekilde “seçilir, değerlendirilir ve kullanılırsa” zordur (aktaran Halpern, Gündoğdu, 2009). Aslında dünya hızla değişiyor ve birçok kaynaktan çok farklı ve çelişkili bilgiler alıyorsunuz.. Hızlı değişiklikler önceki bilgilerimizi güvenilir hale getirir.

Eleştirel düşünme, demokrasi ve hoşgörüyü inşa etmeye ve sürdürmeye önemli bir katkı sağlar. Zira hem demokrasi hem de hoşgörü, ancak eleştirel düşünebilen makul vatandaşlardan oluşan, yani eleştirel bir kamuoyunun olduğu bir toplumda gerçekleştirilebilir (Halpern; Lipman'dan aktaran Gündoğdu, 2009). Eleştirel kamuoyu, küreselleşen bir dünyada eskisinden daha önemlidir (Halpern, Gündoğdu, 2009'dan aktaran).

Araştırma 2019-2022 yılları arasında, “Öğretmen Adaylarında Eleştirel düşünme üzerine yapılan lisansüstü tezler, bunları birkaç değişkene göre analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu araştırma betimsel bir araştırma olup doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Pek çok alanda bilgiler diploma tezleri ile elde edilmekte ve bu bilgiler aynı veya başka disiplinlerdeki diğer araştırmacılar tarafından daha güncel bilgiler üretmek için kullanılmaktadır (İnce, M., Gül, H. ve Bozyiğit, S.)

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Son yıllarda her geçen gün daha dikkat çekici bir duruma gelen eleştirel düşünmenin, ülkemizde ve yurt dışında birçok araştırmanın konusu haline geldiği görülmektedir. Çalışmalardaki ortak amaç, eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesinin farklı farklı yollarının bulunmasıdır.

Demirbüken (2019), Bloom'un taksonomisine dayalı olarak yaptığı çalışmasında (1956/revize 2001), öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerinin beş haftalık eğitimden sonra değişip değişmediğini ve geleceğin öğretmen becerileri üzerine eleştirel düşünme ile cinsiyet arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmaya, 4 yıllık bir program olan 3. sınıf İngilizce Öğretmenliği öğrencilerinden İngilizce Öğretimi I dersini alan öğretmen adayı olmak üzere toplam 129 öğretmen katılmıştır. Katılımcılar rastgele deney (71) ve kontrol (58) gruplarına ayrılmıştır (Demirbüken, 2019). Eğitim öncesi ve sonrası Watson Glasser Eleştirel Düşünme Testi (WGCTAT) sonuçlarının karşılaştırılması için analiz yapılmıştır. Nitel verilerin sonuçları göstermiştir ki; Öğretmen adayları alt düzey akıl yürütme becerilerinde (hatırlama, anlama, uygulama) çok başarılı olurken, üst düzey akıl yürütme becerileri de (analiz etme, değerlendirme, oluşturma) geliştirmişlerdir. Genel olarak araştırma sonuçları, Uygulamalı Pedagoji dersinde öğretmenlik yapan adayların eleştirel düşünme becerilerine sahip olduğunu ve becerilerini deney grubu lehine olumlu yönde etkilediğini göstermiştir (Demirbüken, 2019).

Salur(2019), araştırmasında, Genel Biyoloji Laboratuvarı I' in araştırmaya dayalı uygulamalarının akademik eğitime uygulandığını tespit etmiştir. Araştırma çalışma grubunu Konya Devlet Üniversitesi Fen Bilimleri Eğitimi

Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Fakültesi ikinci sınıfta eğitim alan 60 öğretmen adayından oluşmaktadır. Deney grubundaki öğretmen adaylarına araştırmaya dayalı laboratuvar uygulamaları, kontrol grubundaki öğretmen adaylarına ise doğrulayıcı laboratuvar yöntemiyle ders anlatılmıştır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak ön test ve son test olarak Akademik Başarı Testi, Sorgulayıcı Öğrenme Becerileri Algı Ölçeği ve Eleştirel Düşünme Becerileri Ölçeği kullanılmıştır.(Salur, 2019). Araştırmanın sonuçlarına göre, isteğe bağlı biyoloji laboratuvarı uygulamalarında gelecekteki öğretmen performansları, sorgulamaya dayalı öğrenme becerileri algıları ve eleştirel düşünme becerileri açısından deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır (Sağlık, 2019).).

Polat (2019) tarafından yapılan araştırmadaki amaç, muhakeme yöntemi ile kurulu laboratuvar etkinliklerinin fen bilimleri öğretmenlerinin eğitimde eleştirel düşünme eğilimleri, muhakeme becerilerinin ve akademik performansları üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Bu çalışma nicel bir araştırmadır. Çalışma, yarı deneysel bir araştırma tasarımı olan eşleştirilmiş bir tasarım kullanmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Fen Bilimleri Eğitimi Programı 1. Sınıfta öğrenim gören 35'i kontrol, 35'i deney grubu olmak üzere 70 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışma 5 hafta sürmüştür.

Araştırmanın sonuçlarına göre, muhakeme yöntemine dayalı laboratuvar etkinliklerinin geleceğin fen bilimleri öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve akademik performansları üzerinde önemli bir etkisi olduğu gözlemlenmiştir. Ancak, muhakeme yeteneğinde anlamlı bir farklılık gözlenmedi. Geleceğin öğretmenlerinin görüş formuna verdikleri cevaplar incelendiğinde, geleceğin öğretmenlerinin soru sorma, öğrenmeyi öğrenme, düşünmeyi geliştirme, analiz etme, akıl yürütme, öz değerlendirme gibi becerilerinde akıl yürütme yönteminin etkili olduğu görülmüştür. -İfade ve yorumlama. Akıl yürütmeye dayalı etkinlik kağıtları incelenmiş ve geleceğin öğretmenlerinin akıl yürütme becerilerinin çalışma süreci boyunca arttığı gözlemlenmiştir.

Mermer (2019)'a göre bireylerin duygusal zekâ ve eleştirel düşünme disiplinlerini kullanabilmeleri eğitimde daha etkili ve başarılı olmak çok değerlidir. Bu çalışmada müzik eğitimi bölümü öğrencilerinin duygusal zeka ile eleştirel düşünebilme becerisi ve alt boyutları arasındaki ilişki incelenmiştir. Tarama modeli kullanılarak yapılan araştırma, 6 farklı üniversiteden rastgele seçilen toplam 204 müzik eğitimi son sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada duygusal zekâyı belirlemek için Schutte Duygusal Zeka Ölçeği (Revize), sorgulayıcı yani eleştirel düşünme eğiliminin belirlenmesi için California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği ve demografik özellikleri belirlemek için Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Yapılan çalışmalar sonucu elde edilen verilere göre, eleştirel düşünmeye genel eğilim düzeyi ile genel duygusal zeka düzeyi arasında "orta", anlamlı ve pozitif yönlü bir güçlük oranının olduğu bulunmuştur. Yapılan çalışmaya göre müzik branşındaki öğretmen adaylarının eleştirel düşünmeye hazır bulunuşluk düzeyindeki demografik özellikleri, öğrencilerin yaşı, lise diploması, devam ettiği kurum (üniversite), öğrencinin babasının eğitim düzeyi, eleştirel düşünme bilgi düzeyi ve duygusallık açısından anlamlı bir farklılığa neden olmuştur. İstihbarat. Ancak cinsiyet, bireysel algı, anne eğitim düzeyi ve aylık aile gelir toplamı bakımından biraz veya tamamen anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varılmıştır.

Küreselleşen dünya düzeninde toplumlar siyasi, sosyal ve ekonomik yapılarının devamını sağlamak için yaratıcı ve yenilikçi insanlara ihtiyaç duymaktadır. Toplumların profesyonel yetiştirmek için ihtiyaç duyduğu girişimcilik, ulusal ve uluslararası düzeyde önemli bir konu haline gelmiştir. Aslında bilgi toplumu eğitim sistemlerinin amacı, yenilikçi, risk almaktan çekinmeyen, inisiyatif almayı başarabilen ve düşüncelerini beceriye dönüştürebilen girişimciler yetiştirmektir. İnsanları sosyal ve ekonomik hayata hazırlamada girişimcilik, büyük ölçüde onların yenilikçi ve yaratıcı düşünmenin ön koşulu olan eleştirel düşünme yetenekleriyle ilgilidir. Girişimcilik ve eleştirel düşünme soruları 21.19. yüzyılın en önemli becerilerini temsil eder ve müfredatta kazandırılması gereken beceriler arasındadır (Karakuş, 2019).

Günümüz gelişen ve değişen dünyasında lisans düzeyinde eğitim görmekte olan üniversite öğrencilerinin, toplumsal statünün oluşmasında ve rollerin belirlenmesinden önemli bir yeri bulunmaktadır. Yeni programların getirilerinden biri olan düşünme ve özellikle eleştirel düşünmenin geliştirilmesinde öğretmenlerin rolü azımsanamayacak düzeydedir. Gelecek nesillerin yetiştirilmesinde önemli bir rol oynayan üniversite eğitimi alan öğretmen adaylarının toplumsal cinsiyet tutumları ve eleştirel düşünme eğilimleri bu noktada önem kazanmaktadır. Bu bağlamdan hareketle okul öncesi öğretmen adaylarının toplumsal cinsiyet algılarının ve eleştirel düşünme eğilimlerinin belirlenmesi hangi faktörlere göre şekillendiğinin ortaya çıkartılması daha nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda gerekli önlemlerin alınacağını düşündürmektedir (Bayraktar, 2019.)

Bayraktar (2019)'un araştırmasında okul öncesi öğretmenlerinin toplumsal cinsiyet rolleri tutumları ve eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin ortaya konması amaçlanmıştır. Belirlenen amaç doğrultusunda çalışma kapsamında veri toplama aracı olarak, okul öncesi öğretmen adaylarına Sosyo-Demografik Bilgi Formu, Cinsiyet

Rolleri Tutum Ölçeği ve Eleştirel Düşünme Eğilim Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucu olarak okul öncesi öğretmen adaylarında cinsiyet rolünün, tutumların, eşitlikçi olduğu ve eleştirel düşünmeye yönelik eğilimin üst düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Ergün(2019)'un araştırması, sınıf Öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma, betimsel bir çalışma olup tarama modeli kullanılmıştır.. Araştırmanın evrenini 2018—2019 eğitim-Öğretim yılında Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı'nda Öğrenim gören sınıf Öğretmeni adayları oluşturmuştur. Araştırmanın Örneklemi gönüllülük esasına göre belirlenmiştir. Araştırmaya katılan 224 sınıf Öğretmeni adayları araştırmanın Örneklemi oluşturmuştur. Araştırmanın verilen, "Eleştirel Düşünme Anketi" ve "Kişisel Bilgi Formu" kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın verilerinin analiz edilmesi için Kişisel Bilgi Formu ve Eleştirel Düşünme Anketi'nde elde edilen veriler üzerinde çeşitli istatistiksel analizler yapılmıştır. Araştırma sonucunda araştırmaya katılan sınıf Öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme becerilerinin; cinsiyet değişkenine göre 4, sınıf düzeyi değişkenine göre 6 ve 8, not ortalaması değişkenine göre 8, takip edilen gazete sayısı değişkenine göre 12 ve 22, takip edilen program türü değişkenine göre ise 11. maddelerde anlamlı bir farkın olduğu görülmüştür. Diğer maddeler için anlamlı bir farkın oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, sınıf Öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme becerilerinin, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, aile gelir durumu, mezun olunan lise türü ve aylık okudukları kitap sayısı değişkenlerine göre anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Erkan (2019)'un araştırmasının temel amacı; Bu çalışmanın amacı, Güzel Sanatlar Enstitüsü'nde resim öğretmenliği yapmak üzere sanat eğitimi alan 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğretmenliği adaylarının güzel sanatlar konusuna yönelik tutum ve eleştirilerine olan etkisini değerlendirmektir. kişiliklerine göre düşünme becerileri. Bu amaçla öğretmen adaylarına Uluslararası Kişilik Envanteri (Beş Faktör Kişilik Envanteri) uygulanmıştır. Araştırmada, görsel sanatlar eğitimi alan öğretmen adaylarının yüksek düzeyde düşünme yeterliklerine sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu sonucun alan yazındaki orta ve alt düzey öğretmen adaylarının eleştirel düşüncelerinden farklı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu farklılığın bir nedeni olarak görsel sanatlar eğitimi alan öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerinin yüksek olmasının görsel sanatlar eğitimi ile ilgili olduğu sonucuna varılmıştır. Öğretmen adaylarının demografik değişkenlerine göre eleştirel düşünme eğilimi ölçek ve alt boyutu puanlarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna varılmıştır. Araştırmanın temel amacına göre kişilik özellikleri ile eleştirel düşünme eğilimi arasındaki ilişki incelendiğinde dışadönüklük, vicdanlılık, uyarlanabilirlik ve kişilik özelliklerinin gelişimine açıklık ile sorgulayan eleştirel düşünme eğilimleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Kıran'ın (2019) araştırmasının ilk amacı, sınıf öğretmeni adaylarının tartışmacı öz-yeterlik, bilimsel inançların doğası ve eleştirel düşünme arasında sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını araştırmaktır. Model, akıl yürütmeye dayalı öz-yeterliğin bilimin ve eleştirinin doğası hakkındaki inançları yordayıp yordamadığını belirlemek için geliştirilmiştir. Düşünme, yapısal eşitlik modeli kullanılarak test edilmiştir. Sonuçlar sınıf öğretmeni adaylarının sınıf sonrası öz-yeterlik ve eleştirel düşüncelerinde anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Ancak sınıf öncesi inançları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir. Görevli öğretmenler tarafından Bilimin doğası ile ilgili birinci sınıf öğrencileri lehine birinci ve ikinci sınıf öğrencileri arasında öz-yeterlik tahmini, eleştirel düşünme ve uyum indekslerinin kabul edilebilir seviyelerde olduğu bulunmuştur. Tartışma öz yeterliği ile bilimin doğası arasında kurulan ikinci modelin işe yaramadığı ve dolayısıyla akıl yürütme öz yeterliğinin bilimin doğasına ilişkin inançları yordamadığı sonucuna varılmıştır.

Mantıksal düşünme, insanlığın başlangıcından bu yana birçok disiplinde pratik veya teorik olarak farklı boyutlarıyla çalışılan ve bireyin kendisi ile bütünleşen ayrılmazsa ayrılmazı olarak tartışma ve araştırmaların merkezinde yer alan bir konudur. Bilim dalının hangi alanında veya hangi konusunda olursa olsun insanın eninde sonunda bulacağı alanlardan biri de muhakemedir (Duran 2019). Duran'ın (2019) araştırması, 19 de Mayo Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin gelecekteki öğretmenlerinin argümantasyon stilleri, bilişsel önyargıları ve eleştirel düşünme eğilimleri ile ilgili durumlarını incelemeyi ve aralarında bir ilişki olup olmadığını belirlemeyi amaçlamaktadır. Yeni öğretmenlerin farklı demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini görmek için argümantasyon stilleri, bilişsel önyargılar ve eleştirel düşünme eğilimleri. Bu bağlamda Eğitim Fakültelerinin öğretmen adaylarının argümantasyon stilleri, bilişsel çarpıtmalar ve eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu değişkenlerin cinsiyete ve bölüme göre farklılık gösterip göstermediğini de inceledik. Çalışmanın sonuçları, öğretmen eğitiminde eleştirel düşünme ve mantıksal düşünme eğitimi ihtiyacı olduğunu göstermektedir. Bir öneri olarak, argümantasyon stilleri farklı modeller ve farklı örneklemeler ve farklı veri toplama aracı kullanılarak deneysel ve betimsel olarak incelenebilir.

Aktaş (2019)'un araştırmasının amacı; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesinde eğitim görmekte olan öğretmen adaylarının sahip oldukları eleştirel düşünme eğilimleri ile demokratik değerleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın modeli; öğretmen adaylarının sahip oldukları sorgulayıcı düşünme eğilimlerinin ve demokratik tutumları bazı değişkenler açısından inceleyen bu araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adaylar oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise; Eğitim Fakültesinde 8 farklı bölümde öğrenim gören 265'i kadın 67'si erkek olmak üzere toplam 332 öğretmen adayı oluşturmıştır. Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerini belirlemek için; "Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği" ve demokratik tutumlarını belirlemek için "Demokratik Değerler Ölçeği" kullanılmıştır. Bulgulara elde edilen sonuçlardan bazıları şöyledir: 1-Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinde; cinsiyet, öğrenim gördükleri sınıf, mezun oldukları okul, anne eğitim ve baba eğitim durumlarına ve anne ve baba meslek durumuna göre anlamlı bir fark yoktur. 2-Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ve kendilerini demokrat görme durumuna göre anlamlı bir fark vardır. Her zaman demokrat olduğunu söyleyen öğretmen adayları çoğunlukla demokrat olduğunu söyleyen öğretmen adaylarından, bazen demokrat olduğunu söyleyen öğretmen adayları da ve demokrat olduğunu söyleyen öğretmen adaylarından daha olumlu görüşe sahiptirler. Öte yandan geleceğin öğretmenlerinin eleştirel düşünceleri ile demokratik değerleri arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir.

Gökmen'in (2019) araştırmasının amacı, başarısızlıkları birçok çalışmada dile getirilen fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının fen bilimleri derslerindeki başarılarını artırmak için sahip olmaları gereken bazı temel becerileri incelemek ve fen bilimleri derslerindeki başarılarını artırmaktır. Bilim okuryazarı insanlar olmalarını sağlamak için karanlık. Bu stüdyoda; bilimsel ve eleştirel düşünmeye isteklilik; Düşünme stilleri, problem çözme algıları ve yaratıcı-diğer ilişkileri istatistiksel olarak incelendi.. Soruşturma kapsamında yapılan analizlere göre; Örneklemin düşünme stillerine göre yasama stiline, şekiller açısından hiyerarşik stile, düzeyler açısından yerel stile, kapsam açısından içsel stile ve yaratıcı stile göre tercih edildiği tespit edilmiştir. Sınıf düzeyinde en yüksek puan alan düşünme stili alt boyutunun ve cinsiyet değişkeninin yasama, en düşük puan alma alt boyutunun muhafazakar düşünme stili olduğunu bulduk. Ayrıca örneklemin problem çözme algılarına göre cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı, okul notuna göre ise anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur. Sınıfların problem çözme algılarının daha düşük olduğu gösterilmiştir. Yaratıcı düşünmeye ilişkin cinsiyet ve sınıf değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Öte yandan cinsiyet değişkenine göre eleştirel düşünme eğiliminde anlamlı bir farklılık olmadığı, ancak 4. sınıf öğretmen adaylarının sınıf düzeyi değişkenine göre daha yüksek puan aldıkları bulunmuştur.

Savaş (2019),zeka oyunları öğretiminin fen bilgisi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerine etkisini ve zeka oyunları öğretiminin fen bilgisi öğretmenliği eğitiminde fen bilgisi öğretmenlerinin görüşlerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. . Araştırma yöntemi, nicel yöntemlerin öntest-sontest eşleştirilmiş kontrol gruplu deseni ile nitel yöntemlerin durum çalışmasını farklı amaçlarla bir arada kullanan çoklu yöntemlerden oluşmaktadır. Çalışma grubunu Batı Karadeniz bölgesinde bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan deney grubu 21 ve kontrol grubu 20 olmak üzere toplam 41 fen bilgisi öğretmen adayı oluşturmıştır. Deney grubuna 14 hafta zeka oyunları eğitimi verilerek zeka oyunlarını tanımaları ve oynamaları sağlanmıştır. Fen bilgisi öğretmenin eleştirel düşünme eğilimlerini ölçen nicel verileri toplamak için California Eleştirel Düşünme Eğilimleri Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek zeka oyunu eğitimi öncesi ve sonrasında tüm çalışma grubuna uygulanmıştır. Nitel verileri toplamak ve zeka oyunlarında yer alan fen bilgisi öğretmen adaylarının fen eğitimine ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmak için görüşme formu kullanılmıştır. Test grubu ile eğitim öncesi ve sonrası görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca zeka oyunları eğitimi alan fen bilgisi öğretmen adayları da oyunların fen eğitiminde kullanımına ilişkin görüşlerini dile getirmişlerdir. Sonuç olarak zeka oyunu derslerinin eleştirel düşünme eğilimini geliştirdiği söylenebilir. Gelecekteki araştırmalar, zeka ile muhakeme becerileri arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların yanı sıra, çeşitli örnekleme ve ölçme araçları kullanılarak eleştirel düşünme becerilerine yönelik çalışmalara yer vermelidir. Ayrıca lisans eğitimi sürecinde öğretmen adaylarına zeka oyunu eğitimi sunulabilir.

Akbulut'a (2019) göre düşünme, insanı diğer canlılardan ayıran ve gün geçtikçe önem kazanan vazgeçilmez bir eylemdir. Bu çalışma ile yeni nesil fen okuryazarı yetiştirmeye çalışan geleceğin fen bilgisi öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimlerini belirlemek ve bazı bağımsız değişkenler açısından incelemek amaçlanmaktadır. Araştırmada nicel veri analizi alanında betimsel yöntem kullanılmıştır araştırma çalışma grubu, 2018-2019 bahar döneminde Trabzon Üniversitesi'nde öğrenim gören 201 fen bilimleri öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışmada Eleştirel Düşünme Eğilimi ölçeği ve Kişisel Anket kullanılmıştır. Eleştirel düşünme eğilimlerine ilişkin veriler incelendiğinde; Tüm alt boyutlarda ve ölçek tamlığında fen bilimleri adayları arasında eleştirel düşünme eğilimleri yüksek bulunmuştur. Veriler cinsiyet değişkeni için analiz edilirse; Üst biliş, sistematiklik, azim ve açık fikirlilik alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmazken, esneklik alt boyutunda anlamlı farklılık görülmüştür. Esneklik alt boyutundaki farklılaşma kız öğrenciler lehine değerlendirilmektedir. Eleştirel düşünme eğilimleri diğer bağımsız

değişkenlerle ilişkili olarak incelendiğinde, okulun bitirilmiş olması, üniversite öncesi yaşam alanı, annenin eğitim düzeyi, babanın eğitim düzeyi, ailenin anneye karşı tutumu, ailenin babaya karşı tutumu, kitap okuyup yapması ile ilgili olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Spor Dalları.Öğretmen olmak birçok sorumluluğu da beraberinde getirir. Ek olarak, dil öğretmeni olarak çalışmak kültürel etkilerden dolayı ek sorumluluklar gerektirebilir. Dil öğretmenlerinin profesyonel dil kullanıcıları olması ve yabancı kültürü analiz etmesi beklenir; ayrıca bu becerilerin bir kısmını öğrencilerine aktarmaları beklenir. Eleştirel düşünme, dil okuyucularının zihniyetleri üzerinde düşüncelerine yardımcı olurken, medya okuryazarlığı zamanımızın ayrılmaz bir parçasıdır (Yüzgeç, 2020).

Yüzgeç araştırmasının (2020) amacı Başkent Üniversitesi eğitim fakülteleri ve Ted Koleji'nde öğrenim gören 1, 2, 3 ve 4. sınıflarda öğrenim gören İngilizce öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile medya okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmak için üniversite. Gökay (2020), bu çalışmada öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerini ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını farklı değişkenlerle ilişkilendirerek incelemeyi ve aralarındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada betimsel araştırma yöntemi ve ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak; "Eleştirel Düşünme Becerileri Ölçeği" ve "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmaya Doğu Anadolu bölgesinde bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi son sınıfta 2018-2019 eğitim öğretim yılından mezun olan öğretmen adayı katılmıştır. Değişkenlerin cinsiyet ve anne eğitim düzeyine ilişkin adayların düşünme eğilimleri; Babanın eğitim düzeyi ile eğitim düzeyi arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile cinsiyet değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamakla birlikte; Departman değişkenine bağlı olarak bir fark vardı. Ayrıca geleceğin öğretmenlerinin eleştirel düşünmeye istekli olmaları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin zayıf olduğu tespit edilmiştir.

Günümüzde çevre kirliliği ile birlikte biyo-çeşitlilik kaybı da artmaktadır. Biyo-çeşitlilik kaybını anlamada biyo-çeşitlilik okuryazarlığı önem kazanmaktadır. Biyo- çeşitlilik okur-yazarlığında, edinilen bilginin anlamlandırılmasında eleştirel düşünme önemli bir yere sahip olan faktörlerden biridir (Bulut, 2020).

Bulut (2020), bu çalışmada, fen bilgisi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri ve biyo-çeşitlilik okuryazarlığı arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada, Ege Bölgesinde bulunan 5 farklı üniversitede öğrenim gören 224 fen bilgisi öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada karşılaştırmalı nedensel ve ilişkisel araştırma yöntemleri birlikte işe koşulmuştur. Verileri toplamada Eleştirel Düşünme Becerileri Ölçeği ve Biyo-çeşitlilik Okuryazarlığı Ölçeği (BOÖ) kullanılmış olup, verilerin analizi SPSS 15. programında yapılmıştır. EDBÖ, eleştirel düşünmede hassasiyet, eleştirel düşünmede bilinç, eleştirel düşünmede empati, eleştirel düşünmede kabullenme, eleştirel düşünmede varsayımlar, eleştirel düşünmede sağduyu ve medyaya yönelik eleştirel düşünme becerileri olmak üzere 7 faktörden oluşmaktadır. BOÖ, biyo-çeşitlilik tehdit unsurları, biyo-çeşitlilik kavramı ve biyo-çeşitlilik önemi olmak üzere 3 faktörden oluşmaktadır. Çalışma sonucunda, öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine bağlı eleştirel düşünme becerilerinde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmüştür. Ayrıca öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri ve biyo-çeşitlilik okuryazarlığı arasında pozitif yönde düşük ve anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Fen bilgisi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerinde, yaş ve sınıf değişkenleri açısından anlamlı bir farklılığın olmadığı gözlenmiştir. Öğretmen adaylarının biyo-çeşitlilik okuryazarlığında, cinsiyet, yaş ve sınıf değişkenleri açısından anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir.

Düşünen, inceleyen, eleştiren, sorgulayan, karar veren, karşılaştığı günlük hayatın sorunlarını çözen ve gerekirse bilimsel eğitim almış birey özellikleriyle özgün çözümler geliştiren kişilerin yetiştirilmesi toplumun gelişimi için önemlidir. Bu özelliklere sahip bireylerin sahip olması gereken becerilerden ikisi eleştirel düşünme ve girişimcilik özellikleridir. Bu becerilere sahip öğrenciler yetiştirebilmek için gelecekte toplumu şekillendirecek öğretmen adaylarının bu becerilere sahip olması gerektiğine inanılmaktadır (Öztürk, 2020). Öztürk'ün (2020) araştırmasının amacı fen bilgisi öğretmen adaylarının girişimcilik özelliklerini ve eleştirel düşünme eğilimlerini belirleyerek farklı değişkenler açısından incelemek ve bu yetenekler arasındaki ilişkiyi göstermektir. Araştırma, nicel araştırma desenlerinden biri olan tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma çalışma grubunu Ankara Devlet Üniversitesinde 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminde öğrenim gören 273 fen bilgisi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Anket araçlarından birincisi "Öğretmen Adayları İçin Girişimcilik Ölçeği (ÖAYGÖ)", ikincisi ise "Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği (CMI)"dir. Üçüncü sınıf öğretmen adayları lehine sınıf düzeyine göre, iş tecrübesi olan öğretmen adayları lehine çalışma durumuna göre incelendiğinde hem eleştirel düşünme eğilimi hem de girişimcilik özelliklerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı bulunmuştur.

Bu çalışmada Haghegh (2021), Doğu Akdeniz Üniversitesi Yabancı Dil Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören beş farklı kültürel ve eğitimsel geçmişe sahip dördüncü sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme deneyimlerini incelemektedir. Araştırma, geleceğin öğretmenlerinin eleştirel düşünme ve eleştirel düşünme odaklı pedagoji kavramlaştırmalarını ve İngilizce öğretim programının eleştirel düşünme becerilerinin gelişimine nasıl katkıda

bulunduğuna ilişkin algılarını ve ayrıca kültürün, eğitimin ve anlamada diğer faktörlerin rolünü incelemektedir. Eleştirel düşünme ve eleştirel düşünme pedagojisi. Nitel veriler, araştırma hedeflerine ulaşmak ve sorularına cevap bulmak için beş öğretmen adayı ile 90 dakikalık, derinlemesine, yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmen adayının daha önce aldıkları eğitimin eleştirel düşünmelerini geliştirmede yeterli olmadığı ve ebeveynlerinin eleştirel düşünme becerileri üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir. Yabancı dile (İngilizce) hakim olmanın eleştirel düşünme becerilerinin ifade edilmesini kolaylaştırdığı ve kültür ve eğitimin eleştirel düşünmeyi etkileyen birbirinden ayrılamayan iki faktör olduğu sonucuna varılmıştır. Stajyer öğretmenler, eleştirel düşünmenin kavramsallaştırılmasına ve eleştirel düşünmenin İngilizce öğretimindeki rolüne dair performansa dayalı olmayan ancak büyüyen bir anlayış gösterdiler. Eleştirel düşünme yaklaşımları, ontolojik ve epistemolojik yaklaşımlar biçimini alabilir; ancak iki katılımcı eleştirel düşünmenin eğitimdeki rolünü anlamamıştır. Bu, geleceğin öğretmenlerinin eleştirel düşünme konusunda eksik ve kavram yanılgılarına sahip olduğunu göstermektedir. İngilizce öğretmenliği programında geleceğin öğretmenlerine verilen öğretmen eğitime ilişkin olarak, bölümün eleştirel düşünme ve eleştirel düşünmeye yönelik pedagojiye yönelik açık yönergelerin olmaması nedeniyle eleştirel düşünmenin gelişimini desteklemediği kaydedildi. Sonuç olarak, öğretmen adayları tarafından eleştirel düşünmenin öğretimi ile ilgili olarak, eleştirel düşünmenin dil öğretimine dahil edilmesi için belirsiz ve pratik olmayan stratejilerin olduğu; İngilizce öğretim programında eleştirel düşünme ihmal edilerek eleştirel pedagojinin dil öğretimine indirgendiği iddia edilmiştir. Ancak öğretmen adayları, eleştirel düşünmeyi etkileyen faktörler ve eleştirel düşünmeyi gelecekteki öğretimlerine dahil etmenin olası zorlukları konusunda geniş bir farkındalık sergilediler. Son olarak, araştırmasının bulguları, İngilizce öğretim programlarındaki öğretmenlerin eleştirel düşünme ve eleştirel düşünme odaklı pedagojiyi daha açık bir şekilde uygulamalarına ve eleştirel düşünmeyi müfredatın bir parçası olarak dahil etmesine ve eleştirel düşünmeyi sağlamasına duyulan ihtiyacın altını çizmektedir. İngilizce öğretimi alanında özel eğitim vermelerinin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Bu çalışmayı literatürde baskın sayıdaki nicel çalışmalardan farklı kılan özellik, çalışmanın nitel doğası ile kültürel ve eğitimsel faktörler çerçevesinde öğretmen adaylarının eleştirel düşünme ve eleştirel düşünme odaklı pedagojiyi nasıl kavramsallaştırdıklarına odaklanmış olmasıdır.

Korur (2021)'in araştırmasının amacı, Taktiksel Oyun Modelinin aday beden eğitimi öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve becerileri üzerine etkisini araştırmaktır. Ayrıca doğrudan öğretim yönteminin eleştirel düşünme üzerine etkisi olup olmadığının ve her iki yöntemin arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığının araştırılmasıdır.

Eleştirel düşünme, bilginin doğruluğunu ve güvenilirliğini hemen kabul etmeyen bir zihniyettir. Ayrıca, eleştirel düşünme, bazı insanların düşünme şeklini eleştirme girişimi değildir. Eleştirel düşünme kullanılarak iletilmesi amaçlanan bir bilgi parçasının veya bir olayın birden fazla perspektiften görülebileceği fikridir. Sıradan düşünceler bugün önemli değil. Bir ülkenin kalkınması, ancak ona farklı açılardan bakabilen ve düşünme becerisi yüksek insanların yetiştirilmesiyle mümkündür. Bu becerilerin başında eleştirel düşünme becerileri gelmektedir (Tekin, 2021). Hizmet içi öğretmenler eleştirel düşünme becerilerine ilişkin 95 farklı metafor oluşturmıştır. Üretilen metaforlar ortak özelliklerine göre 14 kavramsal kategoride sınıflandırılmıştır. Bu kategoriler duygu gibi, aile ve sosyal çevre gibi, doğa gibi, soyut kavram gibi, hayat gibi, beden gibi, nesne gibi, değer gibi, varlık gibi, perspektif gibi, yenilik gibi, derinlik gibi, sentez ve tartışma gibi. kategoriler. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yer aldığı bu çalışmada 106 öğretmen adayı 95 metafor üretmiştir. Bir metafor geçersiz kabul edilir. En yaygın metaforlar su, kuş, felsefe, kitap okumak, ağaç, oda, nesnellik, ışık, empati ve yaşamdır. Tüm metaforlar arasında en çok tekrarlanan metaforu metaforudur.

Gürsan (2021), araştırmasında Facione (1990) tarafından tanımlanan eleştirel düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağlamak amacıyla tasarlanan teknoloji destekli öğretim modeli uygulamalarının, eleştirel düşünme becerilerine ve adayların eğilimlerine katkısını incelemiştir. okulun ilk matematik öğretmenleri. Lise matematik öğretim programında dönüştürücü geometrinin kazandırılmasına yönelik öğretim modelinin uygulamaları tasarlanmıştır. Araştırma 56 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın nicel boyutunda ön ve son test olarak Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği, nitel araştırmada tasarlanmış ders planları, öğretmen adaylarının ders günlükleri, video dizileri, değerlendirme soruları ve yarı yapılandırılmış olarak kullanılmıştır. Görüşme soruları kullanılmıştır. Araştırmanın nitel analizi ders planlarını oluşturan çalışma yapıları, ders günlükleri, videolar, değerlendirme soruları ve görüşme sorularından elde edilen veriler kullanılarak yapılmıştır. Geometri dersi tasarlanmıştır. Öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinin gelişimine istatistiksel olarak katkı sağlamıştır. Günlük gözlem ve sonuçlara göre, tasarlanan ders planı çalışma yapılarında geleceğin öğretmenlerinin verdiği yanıtların sonuçları ve kayıt verilerinden elde edilen sınıftaki öğretmen adaylarının diyaloglarının sonuçları değerlendirildiğinde, dersin işlenişinde olduğu sonucuna varılmıştır. Planlar, geleceğin öğretmenlerinin eleştirel

düşünme becerilerini kullanmaya yönelik etkinlikleri içeriyordu. Bu verilere göre tasarlanan öğretim modelinin öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerinin gelişimine katkı sağladığı söylenebilir.

Kurtuluş (2021)'in çalışmasının amacı eleştirel çok kültürlü eğitim uygulamasının öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerisi, eğilimi ve çok kültürlü yeterliklerine etkisini araştırmaktır. Bu amaçla, araştırmada ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmış, deney grubuyla eleştirel çok kültürlü eğitim uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Batı Karadeniz Bölgesinde yer alan bir üniversitenin Yabancı Diller Yüksekokulunda İngilizce Hazırlık öğrenimini sürdüren 46 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada, veri toplama araçları olarak "Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği", "Ennis-Weir Eleştirel Düşünme Becerisi Kompozisyon Testi" ve "Çok kültürlü Yeterlik Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonunda; İngilizce öğrenim gören öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerisi, eğilimi, çok kültürlü tutum ve yeterliklerini geliştirmek amacıyla İngilizce konuşma, yazma, okuma ve dinleme becerileri dersleriyle içerik bütünleştirme yöntemiyle eleştirel çok kültürlü eğitim yürütülmesi önerilebilir.

Koçer (2021), çalışmasında, Amaç Türkçe öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin düzeylerini ve kitap okuma alışkanlığına yönelik tutumlarını belirlemek, farklı değişkenler kullanarak incelemek ve Türkçe öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. kitap okumaya yönelik. Alışkanlıklar İlişkisel keşif modelinin kullanıldığı araştırma örneğine Türkiye'de Kütahya Üniversitesi Dumlupınar Eğitim Fakültesi Eğitim Fakültesi 2019-2020 Bahar yarıyılı 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri dahil edilmiştir. Araştırma verileri 'Kişisel Bilgi Formu', 'Eleştirel Düşünme Eğilim Ölçeği' ve 'Kitap Okuma Alışkanlığı Tutum Ölçeği' kullanılarak toplanmıştır. Sonuçlara göre Türkçe öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri; Tür, okunan kitapların aylık ortalaması ve akademik ortalama değişkenleri önemli ölçüde farklılık göstermektedir.

YÖNTEM

Araştırmada nitel bilimsel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmada, eleştirel okuma becerisi üzerine 2019-2022 yılları arasında yürütülen yüksek lisans ve doktora tezleri analiz edilmiş; yıllar, üniversiteler, enstitüler, program türüne, modeline ve örneklemine göre dağılımının sınıflandırılarak, değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, Üniversitenin Ulusal Tez Çalışma Merkezi veri tabanında 2019-2022 yılları arasında gerçekleştirilen “Geleceğin Öğretmenlerinde Eleştirel Düşünme” konulu habilitasyon tezleri çeşitli değişkenler kullanılarak incelenmiştir.

Örneklem

Araştırmanın evreni Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine yazılmış lisansüstü tezleridir. Çalışma grubu 2019- 2022 yılları arasında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” üzerine yazılmış lisansüstü tezleridir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Kolej Konseyi'nin Ulusal Tez Merkezi web sitesi veritabanı kullanılmıştır. Veri toplama süreci iki aşamadan oluşmaktadır. İlk aşamada 2019-2022 yılları arasında “Eleştirel Düşünme” konusunda yazılmış tezler belirlendi. Veri toplama sürecinde iki kelime üzerinde tez tarama işlemi yapılmıştır. Bu sözler şu şekildedir; "Eleştirel Düşünme" ve "Öğretmen Adayları".

Araştırmanın verileri, doküman incelemesi ile toplanmıştır. Tezlerin belirlenmesi aşamasında ilk olarak gelişmiş bir tarama yapılmıştır. Gelişmiş taramada tez adına “eleştirel düşünme” yazılmış, yıl aralığı 2019-2022 seçilmiştir ve 176 tez bulunmuştur. İkinci olarak tez adı kısmına “ eleştirel düşünme” ve “ öğretmen adayları” yazılmış, arama tipine “içinde geçsin” seçilmiştir. Yıl aralığı 2019- 2022 ile sınırlandırılmıştır. Tespit edilen tezler, araştırmacılar tarafından çeşitli değişkenlere göre bir Excel dosyasına kaydedilmiştir. İkinci aşamada belirlenen tezler belirlenen değişkenlere göre analiz edilmiştir.

Verilerin Analizi

Toplanan veriler, içerik analizi tekniklerinden olan kategori ve frekans (sıklık) analizi ile incelenmiştir. Kategorik analiz, verilen bir mesajı birimlere ayırmayı ve bu birimleri belirli kriterlere göre kategorilere ayırmayı ifade eder.(Bilgin, 2006, Akt: Doğru, Gençosman, Ataakalın, & Şeker, 2012). Frekans analizi ise, logaritmik birimlerin her birinden kaç tane bulunduğunu ölçmekten ibarettir. Frekans analizi, frekansı gösterdiğinden ve sıralanabildiğinden, öğeleri düzenleme yeteneği sağlar.(Şenyurt & Özkan, 2017). Bu nedenle araştırma örneğini oluşturan yüksek lisans ve doktora tezleri; yıllarına, enstitülerine, programlarına, araştırma modeline ve

örneklemine ayrılarak çözümlenmiş, araştırma sonuçları hakkında bilgi verilmiş ve sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır:

1. 2019-2022 yılları arasında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” konulu tez yazılarının yazıldığı yıllara göre dağılımı nedir?
2. Enstitülere göre 2019-2022 yılları arasında “Geleceğin öğretmenleri arasında eleştirel düşünme” konulu tezlerin dağılımı nasıldır?
3. 2019-2022 yılları arasında “Geleceğin Öğretmenlerinde Eleştirel Düşünme” konulu tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
4. Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme konulu tezin 2019-2022 yılları arasında program türüne ve araştırma modeline göre dağılımı nasıldır?
5. Örneklemi oluşturan öğretmen adaylarının 2019-2022 yılları arasında eleştirel düşünme konulu tez yazmalarının konu alanlarına ve örneklem büyüklüğüne göre dağılımı nasıldır?

BULGULAR

Bulgular bölümünde verilerin analizinden elde edilen sonuçlar; frekans (f) ve yüzde (%) cinsi ile ifade edilerek, kategorize edilmiş, tablo haline getirilmiş ve analiz sonuçlarına dayalı yorumlar yapılmıştır.

Tablo 1: Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Yüksek lisans	Doktora	Toplam
2019	16	2	18
2020	4		4
2021	3	3	6
2022	-	-	-
Toplam	23	5	28

Tablo 1. incelendiğinde 2019-2022 yıllarında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” ile ilgili en çok tez çalışmasının doktora ve yüksek lisans tezleriyle 2019 yılında olduğu, 2020 yılında sadece yüksek lisans tezleri yapılmışken, 2021 yılında yüksek lisans ve doktora tezlerini eşit sayıda olduğu görülmüştür. Nisan ayı itibarıyla 2022 yılında bu konuda henüz çalışma yapılmadığı gözlenmektedir. Bu çalışmada incelen toplam 28 tezin 18’i yüksek lisans ve 5 tanesi doktora tezinden oluşmaktadır.

Tablo 2: Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Enstitülere Göre Dağılımı

Enstitüler	Yüksek lisans		Doktora		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	12	52,17	3	60	15	53,57
Fen Bilimleri Enstitüsü	2	8,69	1	20	2	7,14
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	3	13,04	1	20	4	14,29
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	3	13,04	5		4	14,29
Sosyal Bilimler Enstitüsü	2	8,69			2	7,14
Yurtdışı Enstitüsü	1	4,34			1	3,57
Toplam	23				28	

Tablo 2. incelendiğinde tezlerin altı farklı enstitüde dağılım gösterdiği, yarıdan fazlasının eğitim bilimleri enstitüsünde olduğu görülmektedir. Konunun gereği olarak eğitim ve öğretmen adaylarıyla ilgili olduğundan en fazla yüksek lisans ve doktora tezinin eğitim bilimleri enstitüsünde hazırlanması olağandır. Yurt dışında bir enstitüde de bu konuda çalışma yapıldığı görülmüştür.

Tablo 3: Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinin Üniversiteler Göre Dağılımı

No	Üniversiteler	Yüksek lisans	Doktora
1	Akdeniz Üniversitesi	1	
2	Bartın Üniversitesi	1	
3	Kastamonu Üniversitesi	1	
4	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	1	
5	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	1	
6	Sakarya Üniversitesi	1	
7	Trabzon Üniversitesi	2	
8	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	1	
9	Başkent Üniversitesi	1	
10	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi		1
11	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1	
12	Bursa Uludağ Üniversitesi	1	1
13	Doğu Akdeniz Üniversitesi	1	
14	Erciyes Üniversitesi	1	
15	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	1	
16	Gazi Üniversitesi	1	1
17	Hacettepe Üniversitesi		1
18	İnönü Üniversitesi		1
19	İstanbul Okan Üniversitesi	1	
20	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1	
21	Marmara Üniversitesi	2	
22	Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	
23	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	2	
Toplam			

Tablo 3. incelendiğinde tezlerin 23 farklı üniversitede hazırlandığı görülmektedir. Trabzon Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinde ikiye yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ ve Gazi Üniversitesi birer yüksek lisans ve doktora teziyle “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” konusunda en çok çalışmanın yapıldığı üniversitelerdir.

Tablo 4: Tezlerin Program Türü ve Araştırma Modeline Göre Dağılımı

Program türü	Araştırmanın modeli			Toplam	
	Tarama	Deneyisel	Karma	f	%
İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı	3	2		5	17,85
Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı	4	3		7	25
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı	1			1	3,57
Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı	4		1	5	17,85
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Ana Bilim Dalı	1			1	3,57
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı	1	1		2	7,14
Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı	1			1	3,57
Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı	1			1	3,57
Matematik Eğitimi Bilim Dalı	1		1	2	7,14
Türkçe Eğitimi Bilim Dalı	1		1	2	7,14
Spor Bilimleri ve Teknolojisi Bilim Dalı		1		1	3,57
Toplam	f%	f %	f %		
	1864,28	7 25	310,71	28	

Tablo 4. incelendiğinde tezlerin on bir farklı program türünde hazırlandığı, Fen Bilgisi Eğitimi Ana Bilim Dalında çalışmaların %25’inin yapıldığı görülmüştür. İngiliz Dili Eğitimi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dallarında da çalışmaların %17’si yapılmıştır. Ayrıca çalışmaların çoğunda tarama modelinin kullanıldığı görülmektedir. Tarama modeli en fazla Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalında kullanılırken, deneysel model yine en fazla Fen Bilgisi Ana Bilim dalında kullanılmıştır.

Tablo 5. Tezlerin Örneklemi Oluşturan Öğretmen Adaylarının Bölümüne ve Örneklem Büyüklüğüne Göre Dağılımı

Örneklem grubunu oluşturan aday öğretmenlerin öğrenim gördüğü bölümler	Çalışma sayısı		Örneklem büyüklüğü	Toplam
	f	%		
İngilizce öğretmenliği	4	14,28	39	308
			129	
			5	
			135	
Fen bilgisi öğretmenliği	7	25	60	1.218
			70	
			201	
			41	
			273	
			213	
			360	
Müzik öğretmenliği	1	3,57	204	204
Sosyal bilgiler öğretmenliği	4	14,28	272	2.005
			825	
			802	
			106	
Okul öncesi öğretmenliği	1	3,57	512	512
Görsel sanatlar öğretmenliği	1	3,57	180	180
Beden eğitimi öğretmenliği	1	3,57	87	87
Matematik öğretmenliği	1	3,57	56	56
Türkçe öğretmenliği	1	3,57	165	165
Sınıf öğretmenliği	1	3,57	858	858
Farklı eğitim fakültelerinden	6	21,42	332	1.547
			565	
			300	
			80	
			46	
			224	
Toplam	28			7.140

Tablo 5'e göre Fen Bilgisi Öğretmen adayları ile yapılan yedi tezin çalışmaların %25'ini oluşturduğu görülmektedir. Farklı eğitim fakültelerinden öğretmen adaylarının örneklem ve çalışma grubu seçildiği çalışmalar tüm çalışmaların %21,42'sini oluşturmaktadır. Çalışmalarda en büyük örneklem 858 sınıf öğretmen adayından oluşmaktadır. 2019-2022 yıllarında yapılan Öğretmen adaylarında Eleştirel Düşünme ile ilgili toplam 7.140 öğretmen adayı çalışmalara katılmıştır. En fazla çalışma Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarıyla yapılmıştır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

2019-2022 yıllarında “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” ile ilgili en çok tez çalışmasının doktora ve yüksek lisans tezleriyle 2019 yılında olduğu, 2020 yılında sadece yüksek lisans tezleri yapılmışken, 2021 yılında yüksek lisans ve doktora tezlerini eşit sayıda olduğu görülmüştür. Nisan ayı itibarıyla 2022 yılında bu konuda henüz çalışma yapılmadığı gözlenmektedir. Bu konuda yapılan tezlerin sayıca azalması yapılabilecek tüm araştırmaların yapıldığı anlamına gelebileceği gibi pandemi döneminde konunun çalışılmasına ara verildiği de düşünülebilir. Bu çalışmada incelen toplam 28 tezin 18'i yüksek lisans ve 5 tanesi doktora tezinden oluşmaktadır.

İncelenen tezlerin altı farklı enstitüde dağılım gösterdiği, yarıdan fazlasının eğitim bilimleri enstitüsünde olduğu görülmektedir. Konunun gereği olarak eğitim ve öğretmen adaylarıyla ilgili olduğundan en fazla yüksek lisans ve doktora tezinin eğitim bilimleri enstitüsünde hazırlanması olağandır. Yurt dışında bir enstitüde de bu konuda çalışma yapıldığı görülmüştür.

Tezlerin yirmi üç farklı üniversitede hazırlandığı görülmektedir. Trabzon Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinde ikişer yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ ve Gazi Üniversitesi birer yüksek lisans ve doktora teziyle “Öğretmen Adaylarında Eleştirel Düşünme” konusunda en çok çalışmanın yapıldığı üniversitelerdir.

Tezlerin on bir farklı program türünde hazırlandığı, Fen Bilgisi Eğitimi Ana Bilim Dalında çalışmaların %25'inin yapıldığı görülmüştür. İngiliz Dili Eğitimi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dallarında da çalışmaların %17'si yapılmıştır. Ayrıca çalışmaların çoğunda tarama modelinin kullanıldığı görülmektedir. Tarama modeli en fazla Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalında kullanılırken, deneysel model yine en fazla Fen Bilgisi Ana Bilim dalında kullanılmıştır.

Fen Bilgisi Öğretmen adayları ile yapılan yedi tezin çalışmaların %25'ini oluşturduğu görülmektedir. Fen Bilgisi alanı bilginin doğasının değiştiği, bilimsel bilginin katlanarak arttığı, bilgi kaynakları ile birlikte doğru güncel

bilgilere ulaşmanın zorluğunun da arttığı bir alan olduğundan eleştirel düşünme özellikle önem kazanmaktadır. Farklı eğitim fakültelerinden öğretmen adaylarının örneklem ve çalışma grubu seçildiği çalışmalar tüm çalışmaların %21,42'sini oluşturmaktadır. Çalışmalarda en büyük örneklem 858 sınıf öğretmeni adayından oluşmaktadır. En fazla çalışma Sosyal bilgiler öğretmeni adaylarıyla yapılmıştır. Sınıf öğretmenliği ve sosyal bilgiler öğretmenliğinde kullanılan betimsel araştırma modelleri daha büyük örneklem seçilmesini gerektirmiştir. 2019-2022 yıllarında yapılan Öğretmen adaylarında Eleştirel Düşünme ile ilgili toplam 7.140 öğretmen adayı çalışmalara katılmıştır.

ÖNERİLER

Araştırma konusunun yıllara göre dağılımı incelendiğinde 2020 ve 2021 yıllarında yapılan çalışmaların 2019 yılından daha az olduğu ve 2022 yılında henüz bu konuda hiç çalışma olmadığı görülmüştür. Doğru bilgiye ulaşmanın hayati önem kazandığı günümüzde eleştirel düşünme ile çalışmaların da devam etmesi önemlidir. Özellikle geleceği yetiştiren öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerisine sahip olmaları gereklidir.

Öğretmen Adaylarında Eleştirel düşünme konusunda yapılan tezlerin daha çok tarama modeli kullanılarak hazırlandığı görülmüştür. Deneysel çalışmaların da artması konunun etkililiğinin ortaya konması açısından önemlidir.

KAYNAKÇA

Akbulut, H. (2019).*Fen bilimleri öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin tespiti ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trabzon Üniversitesi,Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.

Aktaş, G. S. (2019).*Öğretmen adaylarının sahip olduğu eleştirel düşünme eğilimleri ve demokratik değerleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi,Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.

Altıntaş, S. (2019).*Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile medya okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişki*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Bayraktar, S. (2019).*Okul öncesi öğretmen adaylarının toplumsal cinsiyet rolüne ilişkin tutumları ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).İstanbul Okan Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Bulut, A. (2020).*Fen bilgisi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri ile biyoçeşitlilik okuryazarlığı arasındaki ilişki*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Manisa.

Demirbüken, B. (2019).*Edebi metinler kullanılarak verilen eleştirel düşünme eğitiminin öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerisine etkisi*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Demirtaş, A. A. (2019).*Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilim düzeyleri*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.

Duran, V. (2019).*Öğretmen adaylarının akıl yürütme stilleri, bilişsel çarpıtmaları ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi* (On dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği)(Yayınlanmamış Doktora Tezi).Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ergün, A. (2019).*Sınıf öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme becerilerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi* (Erciyes Üniversitesi örneği)(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Erciyes Üniversitesi,Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.

Erkan, D. (2019).*Görsel sanatlar eğitimi alan öğretmen adaylarının kişiliklerine göre eleştirel düşünme becerilerinin incelenmesi*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Trabzon Üniversitesi,Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.

Gökay, T. (2020).*Eğitim fakültesindeki öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi*(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.

Gökmen, S. Ü. (2019). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının düşünme stilleri, problem çözme algıları, yaratıcı düşünceleri ve eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Gündoğdu, H. (2009). *Eleştirel Düşünme ve Eleştirel Düşünme Öğretimine Dair Bazı Yanılgılar* Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 7/1 s.57-74 Erişim adresi <https://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423874647.pdf>

Gürsan, S. (2021). *Teknoloji desteği ile dönüşüm geometrisi öğretiminin matematik öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimine katkısı* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Haghegh, M. (2021). *İngilizce dili öğretmen adaylarının eleştirel düşünme ve eleştirel düşünme odaklı pedagojileri kavramsallaştırmaları üzerine nitel bir çalışma* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Doğu Akdeniz Üniversitesi, Yurtdışı Enstitü, Gazimağusa.

İnce, M., Gül, H. ve Bozyiğit, S. (2017). *Türkiye'de turizm pazarlaması konusunda yazılan lisansüstü Tezlerin içerik analizi yöntemiyle incelenmesi: 1990-2016*. Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi 6/5. Erişim adresi:

https://scholar.google.com.tr/scholar?q=T%C3%BCrkiye%27de+turizm+pazarlamas%C4%B1+konusunda+yaz%C4%B1lan+lisans%C3%BCst%C3%BC+Tezlerin+i%C3%A7erik+analizi+y%C3%B6ntemiyle+incelenmesi:+1990-2016.+Manas+Sosya&hl=tr&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholar

Karakuş, A. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bireysel girişimcilik algıları ile eleştirel düşünme standartları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

Kıran, R. (2019). *Sınıf öğretmeni adaylarının tartışmaya yönelik öz-yeterlilikleri, bilimin doğasına yönelik inanışları ve eleştirel düşünceleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

Koçer, N. E. (2021). *Türkçe öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin ve kitap okuma alışkanlıklarına ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kütahya.

Korur, E. N. (2021). *Taktiksel oyun ve doğrudan öğretim modellerinin öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ve becerilerine etkisi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kurtuluş, F. (2021). *Eleştirel çokkültürlü eğitim uygulamasının öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerisi, eğilimi ve çokkültürlü yeterliliklerine etkisi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bolu.

Mermer, O. (2019). *Müzik öğretmeni adaylarının duygusal zekâ ve eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Özgün, A. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin demokratik tutumlarına etkisinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

Öztürk, E. (2020). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının girişimcilik özellikleri ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Paul, R. & Elder, L. (2008). *The Miniature Guide to Critical Thinking Concepts and Tools*, Foundation for Critical Thinking Press. Erişim adresi <https://www.criticalthinking.org/pages/defining-critical-thinking/766>

Polat, H. (2019). *Argümantasyon yöntemine dayalı laboratuvar etkinliklerinin fen bilgisi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimi, mantıksal düşünme becerileri ve akademik başarılarına etkisi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Salur, İ. (2019). *Sorgulamaya dayalı öğretimin fen bilgisi öğretmen adaylarının erişilerine, sorgulayıcı öğrenme ve eleştirel düşünme becerilerine etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Savaş, M. A. (2019). *Zeka oyunları eğitiminin fen bilimleri öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri üzerine etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.

Seçmen, G. A. (2019). *Akdeniz Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümünde mitoloji tabanlı eleştirel düşünme etkinlikleri ile eleştirel düşünme becerisinin geliştirilmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Tekin, M. (2021). *Covid 19 pandemi sürecinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerisine yönelik metaforik algıları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

Yüzgeç, A. Y. (2020). *İngilizce öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ve yeni medya okuryazarlığı seviyeleri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.